

ЗА ВОЛЬНУЮ НЕЗАЛЕЖНУЮ БЕЛАРУСЬ!

ПАГОНЯ

№10(12)·КАСТРЫЧНИК·1990

ЛЕПЕЛЬСКАЯ НЕЗАЛЕЖНАЯ ГАЗЕТА

ВЫДАЕЦА З КАСТРЫЧНИКА 1989 («ПРАМЕНЬ»-«ПАГОНЯ»)

Мова і гісторыя Беларусі
Аўдыя Напісанае гісторыя
Фоні 111 справа 169

ПАГОНЯ

УСЕ ЛЯТУЦЬ І ЛЯТУЦЬ ТЫЯ КОНИ,
СРЭБНАЙ ЗЕРУЙ ДАЛЕКА ГРЫМЯЦЬ...
Максім Багдановіч.

Зноў белыя коні крывіцкай Пагоны
З гуоарамі грознымі ў цемры грывяць,
І край змардаваны, што змучана
отогна,
Спрабуе падняцца, свой гонар
падняць.

Ад звону мячоў і каваных падковаў,
Праклятая памра бладная, крыжыць.
І родная мова, бацькоўскае слова
Права абмятнік чужы прарастае, каб
жыць.

Сьвяцуюся ж ярчай, воблік роднай
Пагоны!
Народу вярну памяць слаўных вякоў,

Аб волі даўно ооумавалася голі
Пад грузам апакі чужых оваякоў!

Грымі ж, разрываў пути ноці
валдай,

Каб край не ахутваў нахабніць цені!
Хай вольна ідуць пад сыягамі калоны,
І новы а зары нараджаюцца даені.

СНТА. 1951 г.

ВАСІЛЬ СУПРУН.

МІТЫНГ

«НЕЗАЛЕЖНАЯ БЕЛАРУСЬ»

У ГАЗЕТУ "НАВІНЫ БНФ"

У БЕЛАРУСКУЮ ГАЗЕТУ "СВАБОДА"

У ЛЕПЕЛЬСКУЮ НЕЗАЛЕЖНУЮ ГАЗЕТУ "ПАГОНЯ"

Совгча,

"Існопедь на заданную тему" Барыса
Ельчына.

ДАКУМЕНТЫ, ЗАЧЫТАНЫЯ НА МІТЫНГУ

В Верховный Совет БССР от жителей
г. Лепель Витебской обл.

ЖАЛОБА

Мы, жители г. Лепель, в течение многих лет использовали брошенные земли в микрорайоне "Песчанка" под участки, на которых возделывали сельскохозяйственную продукцию для личного использования. В этом году мы также запахали эту землю, но в июне месяце 1990 года, зная об этих участках и не предупредив никого из нас /хоти главный архитектор горсовета обещал через районную газету предупредить об отводе участков под застройку в этом микрорайоне/, горсовет начал отвод участков застройщикам и в первую очередь на запаханных землях, когда в этом районе достаточно других незапаханных земель.

Мы вложили труд в эту землю, затратили основной материал, и когда осталось где-то 1,5 месяца до уборки урожая, мы остались ни с чем. И разумно ли сегодня губить продукты, когда их не так уже и густо...?

Мы в устной форме обратились к председателю горсовета Т. Гончару В.К. Внезапно на место председатель Совета, 1-й секретарь райкома Т. Шаколо И.П., но ни ответа, ни встречи с ним у нас не состоялось.

Объяснений на такое поспешное решение мы не услышали, всё делается тихо, и поэтому участки отводятся на этих землях и в настоящее время.

Мы обращаемся в Верховный Совет с просьбой запретить отвод и всякие работы на запаханных участках до уборки урожая 1990 г.

Мы надеемся на то, что наша просьба найдет понимание в высшем органе власти и будет удовлетворена.

Мы просим решить этот вопрос быстро, иначе мы будем поставлены перед уже свершившимся фак-

вид. з'яло, 19 жніўня, у горадзе Лепель адбыўся мітынг "Незалежная Беларусь". У мітынгу ўзялі ўдзел 275 чалавек. Дапамагалі лепельскім сябрам БНФ правесці мітынг сябры з Наваполацка дз Менску. Выступы зрабілі загадчык аддзела агітацыі дз прапаганды райкаму партыі Павал Бурак дз 2-гі сакратар райкаму Галіна Воднева. Іх прамовы выклікалі толькі абурэнне ўдзельнікаў мітынгу.

Адпачалосна прынятыя Ухвалы дз Вярхоўнага Савету Беларусі дз Лепельскага гарвыканкаму.

Закапавасання гарадскія Улады зрабілі ўсё магчымае, каб лепельцы не патрапілі на мітынг. З замоўленага Базарнага ілліу перакінулі яго за горад на бераг возера Сьвятога, змянілі час пачатку з 18 на 14 гадзін, каб гараджане не папрыйзджалі зь вёсак дз лэсу.

Пад час пасаджаньня гарвыканкаму, на якім санкцыянаваўся мітынг, яго старшыня Уладзімер Ганчар папярэдзіў арганізатара мерапрыемства Уладзімера Шушкельча, што той будзе аштрафаваны за выкарыстаньне бел-чырвона-белыя сьцягу. Аргументаваў такое дзікуноснае рашэньне тым, што Дэклярацыя аб суверэнітэце Беларусі, якая прымае гістарычную сымбальку, дз Лепелью не закон.

21 жніўня на Уладзімера Шушкельча ўчастковым інспэктарам быў складзены пратакол за "парушэньне", якое складалася з выкарыстаньня на мітынгу 2-х бел-чырвона-белых сьцягоў.

Былы Курьжка!

ДЗ ТАРАТУРА, ЯКЖО МОЖНА БЫЛО НАБЫЦЬ

Незалежныя газеты "Навіны БНФ",

"Свабода",

"Прамень",

"Пагоня",

"Грунвальд",

Кніжкі "Праваслаўны малітаўнік"

"Айцы" БССР і "Хні Лёс" Аўгена Калду-

том, когда результаты труда будут уничтожены.

9 июня 1990 г.

- 1. Подпись /Мария Захаренко/.
- 2. Подпись /Лина Терносек/.
- 3. Подпись /Тимофей Якоу/.
- 4. Подпись /Пятро Мисыник/.
- 5. Подпись /Иван Криволап/.

В Народный суд Лепельского р-на от председателя горсовета Шако-ло И.П.

Заявления.

Тов. Мисыником Петром написана жалоба в Верховный Совет Республики о том, что я не реагировал на обращение граждан по вопросам застройки жилых домов на их личных огородах и более того, давал команду ускорить эту застройку еще до уборки урожая. Считаю, что это преднамеренная клевета и прошу Вас в этом вопросе разобраться. Никто и никогда ко мне о таких просьбах не обращался, я на том участке никогда не был, никому никаких установок не давал, ни с кем по этому вопросу не встречался, и, как потом выяснилось, эти люди огородами пользуются незаконно.

17.07.90. Подпись /И.Шаколо/.

Зачитаю гетня дакуманты сьора БПФ Пятра Мисыник. Ён грунтоўна абверг адмовы першага сакратара. Вядучы мітыngu пажадаў яму перамогі ў судзе што малавергодна, бо лепельская Фаміда, як і Уся сацыялістычная, знаходзіцца ў руках таго ж першага сакратара днй тншых партыйных бонзаў.

ГАЛОУНЫ КІРУНАК МІТЫNGУ--

адзядзяленне ад маскоўскага кірэсэсаўскага Тмпарну. Беларусь павінна быць вольнаю суверэннаю дзяржаваю. Ёна ўй разьмешчана 288 прадпрыемстваў саюзнага /імперскага/ падпарадкавання, на якіх працуе 58% усіх занятых у прамысловасці. Але іх уклад у рэспубліканскі бюджэт усяго 8,5%. Долг спажываемага нацыянальнага даходу ў рэспубліцы на 2,4 мільярда рублёў, менш за отвораны даход. На адзін рубель заробатнай платы ў БССР прыходзіцца на 2,2 рублі тавару народнага спажывання /у цэлым па краіне—менш аднаго рублі/. Такім чынам, эканоміка рэспублікі тэраў супрацьінфляцыйную ролю. Летась нацыянальны даход Беларусі на душу насельніцтва склаў 2578 рублёў, а ў суседніх рэспубліках: на Украіне—1958 рублёў, у Літва—2427 р. За 11-ю пяцігодку рэальны даход працоўных Беларусі ўзрасьлі на 13%, Украіны—на 14%. Але пры гэтым прырось вытворчасці грашн у прамысловасці БССР склаў 21%, а УССР—15%, у сельскае гаспадарств адпаведна—42 і 21, у будаўніцтве адпаведна—22 і 15%. З 48 ракетных базаў на тэрыторыі Імперыі 20 знаходзіцца на Беларусі /апрача тых тактычных ды аператыўна-тактычных тэрміяльных боезапасаў, якіх разам з імперскім войскам выганяць "оранія" народы Усходняе Эўропы/. Тыя акупацыйныя войсковыя фармаваньні, што з ганьбай пакідаць Венгрыю, Чэхаславакію, Намачыну ды Польшчу, разьмешчаны на Беларусі. Кожны бачыў баяковыя часткі на лепельскіх тупиковых пуцях, шлях якіх далей ляжыць у нашы Бароўку, Заслонава ды Мажыгу. Карціца іх Беларусі! За гэта вы маеце магчымасць быць зьнішчаным пад час /ня дай Божа/ ядэрнага канфлікту, бо першы ўдар будзе сыгрэваны на найбольшае канцэнтрацыі атамнае зброе.

А вось што падала маскоўская незалежная газета "Экспрэс-хроніка" ў №10/135/ ад 6 сакавіка г.г. Крэй стале ў жылах ад тых радкоў. Чытайце іх ды разважайце:

"ГОРН.2./КШ/. 1 марта все предприятия и организации города объявили забастовку с требованием вывести за пределы республики /агсаваціна падзеі ў грузіноскім горадзе Горн/ нахалдзілася на горніскай жалызнодарожной станцыі чэтыра вагоны о радиоактивным мясом. 1 марта в центре города состоялся митинг, организованный региональным отделением Общества св. Ильи Иерусалимского. Его участники потребовали немедленно ликвидировать очаг радиоактивного заражения. Митингующих поддержали горком партии. Было заявлено, что обморожковая забастовка продлится до окончательного удовлетворения требования населения. По сообщению КСЦ, 2 марта в 2 часа ночи вагоны были отправлены в Белоруссию. 2 марта забастовка была прекращена. Скандаль вокруг поставок радиоактивного мяса разразился в ноябре 1989 года, когда при разгрузке четырех вагонов из Белоруссии у рабочих появились

признаки радиоактивного заражения. Результаты замеров показали, что интенсивность излучения в несколько раз превышает допустимую норму. Возмущенная общественность вызвала и тот факт, что вместе с мясом прибыла инструкция по изготовлению из него колбасы. Предполагалось, что вагоны с радиоактивным содержимым будут захоронены на специальном кладбище в Марьини, что также вызвало решительный протест населения."

Хто зьваў тое лі тншаа радыяактыўнае мяса? Вядома, мы з вамі, баларусі. Так нам імперскі ўрад дапамагае лікавідоўваць наступотам Чарнобыльскае навалы. Так нас ратуе ад Чарнобыльскае заразы беларускі ўрад.

Дык ці варта нам маўчаць? Ці варта адзядзяляцца? Ці варта карміць такі ўрад? Падумаіце, людзі!

ДАКУМАНТЫ, ПРЫНЯТЫЯ НА МІТЫNGУ

У Вярхоўны Савет Беларусі.
У Х В А Л А
мітыngu "Незалежная Беларусь", які адбыўся ў горадзе Лепелі 15 жніўня 1990 году.
Узяло удзел 275 чалавек.

Мы удзельнікі мітыngu, абмеркавалі магчымасць існае незалежнасці Беларусі ды зьвяртаемоя да Вярхоўнага Савету рэспублікі а заштрабаваньням.

1. Тэрмінова зарэгістраваць Беларускі Народны фронт—адзінае пакуль дэмакратычнае масанае агуртаваньне насельнікаў Рэспублікі.

2. Тэрмінова зарэгістраваць Беларускае Краязнаўчае Таварыства, члены якога душою ды сэрцам хварэюць за адраджэньне нашае справядлівае гістарычнае сталічын.

3. Тэрмінова зарэгістраваць Беларускае гісторыка-асьветніцкае таварыства "Мартыралог Беларусі", якое першым на Беларусі вярнула сапраўдны маштаб зладзейства сталінгстаў.

4. Спыніць услядкія пераследаваньні ды штрафаваньні партыятаў Бацькаўшчыны, якія паважаюць ды выкарыстоўваюць гістарычную сымболіку—бел-чырвона-белы сьцяг ды герб "Пагоня", што афіцыйна прызнана Дэклярацыяю аб дзяржаўным суверэнітэце Рэспублікі.

5. Запатрабаваць ад Саветскага Саюзу тэрміновага выкананьня рашэньня, прынятага Вярхоўным Саветам Беларусі, аб адкліканьні зь майсцаў міжнацыянальных канфліктаў жыхароў Беларусі, у тым ліку і салдатаў тэрміновае службы.

6. Параглазаць антыдэмакратычны Закон аб выбарах, які дазваляе пад выглядам дэпутатаў ад грамадзкіх арганізацыяў працягваць у Вярхоўны Савет былых адцаных службоўцаў Сталінска-Хрушчоўска-Брэжнеўскае ідэалогіі, а таксама дазваляе свавольць выбарчым камітэтам так, як ім дыктуюць партыйныя органы.

7. Скасаваць апошні аб'езд 11 пункту Дэклярацыі аб суверэнітэце, які патрабуе заключэньня новага саюзнага дагавору, бо дэмові аб супрацоўніцтве павінны заключэцца непасрэдна паміж суверэнымі дзяржавамі, мінуючы дыктат агульнага цэнтру.

8. З назову Рэспублікі скасаваць словы "Саветская Сацыялістычная", паколькі суверэным дзяржавам павінны кіраваць не партыйны саветы, а Народны Радн, днй кірунак далейшага разьвіцьця краіны ўжо, на шчасьце, далёка на сацыялістычнн. Назваць новую незалежную дзяржаву Беларускае Народнае Рэспублікаю.

9. Нацыянальным сьвяткам абвясціць дзень 25 сакавіка, які ў 1918 годзе стаў Днём нараджэньня Беларускае Народнае Рэспублікі.

10. Ужо ў 1991 годзе палкам дэмілітарызаваць Рэспубліку.

11. Не пазьней як на працягу 1991 году цэтэлягтаваць навучальныя ўстановы, судовны ды праваахоўныя органы, прамысловыя прадпрыемствы, войска.

12. Пакласць канец незаконнаму зьвальненьню пачынальных на падставе асабістых амбіцыяў кіраўнікоў. За кожнае незаконнае зьвальненьне абавязкова прыцягваць да адказнасці.

Ухвала прынятая аднагалосна.
Ад арганізатараў ды удзельнікаў мітыngu:
Шышкаў І.А.
Міхніч А.А.

Л. С. Мароз

У Лепельскі гарышканкам.

У Х В А Л А

Мітыngu "Тэзаляжная Беларусь", які праходзіў у горадзе Лепелі 19 жніўня 1990 году.

Узяло ўдзел 275 чалавек.

Мы, удзельнікі мітыngu, заяўляем, што за 72 гады камуністычнае дыктатуры нам надакучыла праціць у ворганаў улады ды партыінае наменклятуры ўсё неабходнае для пражывання ад мейсца працаўладкавання і да мейсца пражывання. Таму сёння мы ня просім—патрабуем.

1. Перадаць рабніцу газету ў падпарадкаваныя гарышканкаму, паколькі партыйная наменклятура пушчае на яе бачны толькі тых, хто скача пад райкамаўскую дудку.

2. Змяніць назву рабніцае газеті, бо лепіскі сьвят завёў чверць сьвету ў такія нетры, выבלтацца зь якіх вельмі цяжка.

3. Прызнаць неправамоцнымі выбары старшыні прэзідыуму рабніцага савету, паколькі яны праводзіліся па сцэнарыю, распрацаванаму ў райкаме, з парушэньнем Закону аб выбарах ды Канстытуцыі і ў абход альтэрнатывы, якая была прапанаваная на коду выбараў.

4. Зьліквідаваць парткамы на прадпрыемствах, дэўдэлягізаваць РАУС ды адзэдэляленіе КДБ, паколькі залежыць іх ад райкаму аднабакова арэнтуйце дзейнасьць указаных афіцыйных падраэдэляленіў, што не спрыяе стварэньню прававое дзяржавы.

5. Будынак райкаму партыі перадаць для пэўных вытворчых ды тэхнічых мэтай, паколькі зь дзейнасьці ягс гаспадароў няма ніякае карысьці.

6. Прыняць да адказнасьці краўнікоў, якія зваліліся пачатковымі на падставе асабных амбіцыў ды іншадумства апошніх, што супярэчыць Міжнароднае дэкларацыі аб правах чалавека.

7. Перастаць перасьледаваць ды штрафваць грамадзянаў за выкарыстаньне прызнанае Дэкларацыі аб суверэнітэце Беларусі нацыянальнае гістарычнае сымболікі, паколькі гэта прызнае нацыянальную годнасьць беларусаў.

8. Выдзяліць у далейшым мейсца для правядзеньня актыўнае сяброў БНФ у гарадскім цэнтры, а не выскідаць іх за мяжу гораду, паколькі народ пачынае расценьвае як спробу сарваць мерапрыемства.

9. Паказаць у мажах раёну 20% вырабленае сельскагаспадарчае прадукцыі для рэалізацыі па дзяржаўных цэнах, паколькі факт, што вытворца спажывае ўласнае прадукцыі менш, а плаціць за яе больш чым спажывец, антыгуманна ды абразьліва для чалавека.

10. Демагчыся ад рэспубліканскіх уладаў увядзеньня агульнарэспубліканскіх, а не вобласных вьзятых карткаў, паколькі забесьпячэньне тавараў перыферыі ня йдзе ні ў якае параўнаньне з забесьпячэньнем Цэнтру.

11. Зьліквідаваць лепельскі рьбгас, паколькі ён нягчыць найму прыроду, а пьбн яго дзейнасьці зьядае нэмаведама хто.

12. Усвятляць прывілет партыйным чьноўнікам антызаконны, таму за кожнае іх прызначэньне ды выкарыстаньне прынятае вьнаватых да крымінальнае адказнасьці.

13. Змяніць назвы вуліцаў Ленінакая, Карла Маркса, Максіма Горкага, Калініна, Валадарскага, Будэўнінага, Чапаева, Пушкінскага, Чуйкова, бо гэтыя людзі ня маюць ніякага дачынення да Лепельшчыны, а некаторыя зь іх зьяўляюцца саўдзельнікамі ды арганізатарамі генацыду супроць народу.

14. Варнуць старыя назвы вёскаў і ган-Бор /цяпер Красны Октабрь/, Аўгустова /цяпер Зьвідзе/ Забыліна /цяпер Сьвободная Мызь/, Ураца /цяпер Озерная/, бо новыя на прыкыты і выкарыстоўваюцца толькі ў справаздачах.

15. Змяніць Ухвалу мітыngu на бачных рабніцае газеті, бо тыя лепельцы, якія а-а аддалі насьці мейсца правядзеньня не змаглі ўзяць у ім удзел, павінны ведаць аб нашых запатрабаваньнях.

Ухвала прынятая аднагалосна.

Ад арганізатараў ды удзельнікаў мітыngu:

У. З. Шумілаў
А. А. Міхноў
Л. С. Мароз

ШЧЫРА ДЭЖУЕМ

Поланку Рату БНФ за прывезеныя транспаранты, Краўнік Поланскае Рату Анатоля Куліка за актыўны ўдзел у мітыngu, Супрацоўнік "Навінаў БНФ" Крась Ратуло за прывезеную літаратуру, сябра Рату БНФ Алесь Гуркова за прадастаўленую літаратуру, сябра Рату БНФ Сяргей Міхноў за забесьпячэньне мітыngu гукаўзмацняльнае апаратураю, беларускага паэта, барда, актора Сяргея Сокалава-Воюна за цікавыя вьносуны ды ўласныя вьносы, выкананыя на мітыngu, усіх удзельнікаў мітыngu, якія ахвяравалі Лепельскаму згуртаваньню БНФ 78 рублёў 39 капеек.

РЭЗЮМЭ

Пасьля мітыngu 9 лепельцаў падалі заявы ў Лепельскае згуртаваньне БНФ з просьбай прыняць іх у шэраг Беларускага Народнага Фронту. Зьмішчам адну зь іх.

У Лепельскае згуртаваньне Беларускага Народнага Фронту "Адраджэньне" ад грамадзяніна Беларусі Шуневіча Анатоля (состфавіча, 1940 году нараджэньня, які пражывае ў г. Лепелі.

ЗАЯВА

Прашу дачыць мяне сябрам Беларускага Народнага Фронту "Адраджэньне". З Праграмаю ды Статутам знаёмы, пачам падтрымлівае ўсе вартыкулы гэтых дакументаў. Лічу, што тонучую камандна-адміністрацыйную сістэму, заснаваную на таталітарызме ды зьлічэньні чалавека як асобі, зможа перамагчы толькі магутны народны рух, якім у хуткім будзе БНФ. Добра ведаю, што такое партыярат ды ягоныя "мэтады" узьдзяляныя на іншадумцаў, пачынаючы з кананьня ў "бруднае бялзэнь", навашваньня ярлікоў, хлусьні ды заканчваючы пагрозамі, запалохваньнямі, парушэньнем законаў і правоў чалавека. Шмат засьчак засталася на сэрцы, якія і ляглі ў аснову майго выхаду з КПСС. Сістэме сталінізму ды яе апрачкікам на патрэбу чалавек. Ём патрэбна шэрая галодная маса, бо ён лгчыць іграваць, выкушваючы ёй, як вьлікты дэборті, дэфіцыты. А дэфіцытам стала ўсё, нават мараль ды духоўнасьць, якія сталі ахвярамі безьвыходнасьці, адсутнасьці надзеі на чалавечую будучыню.

У такі час лічу, што мой грамадзянскі абавязак—быць з народам, зь ягонымі бедамі ды сумнеўнямі, зь яго імкненьнямі да чалавечата жыцьця ды надзеяй на нацыянальнае адраджэньне Бацькаўшчыны.

28.08.1990г.

Подпіс

МІТЫNG ВАЧЫМА БАЛЬШАВІКОУ ДЫ ПРостых людзей

Партыйны "Ленінскі сьвят" разьнё нас мітынг. Каб даведацца, як вартыкул у рабніцае газетце ўспрынялі шэрагавыя удзельнікі мітыngu, рэдакцыя "Пагоня" зьвярнулася да аднаго зь іх—Львона Міхно.

"ПАГОНЯ": Львон, ты быў на мітыngu. Прачытай ты і вартыкул аб ім у рабніцае "Ленінскім сьвату". Параўнай тое, што бачыў і што чытаў.

ЛЬВОН. У газетце—бражня. Сама назва вартыкулу—"Партыя адкрыта для дыялогу"—хлусьлівая. Усім вядома, што партыя заўсёды б"а ў адны вароты. Прыклад—апошэньнае мітыngu.

"ПАГОНЯ": Камкротней, каліласка.

ЛЬВОН. У пачатку вартыкулу сказана, што партыя ведае аб праблемах, якія ўзьнімаюцца на мітыngu. А што толькі зь веданьня праблемаў, калі яны замоўчваюцца ды не вырашаюцца. Вырашаць жа іх павінен той, у чьіх руках улада. А яе 73 гады таму захапіла партыя. Ё ўвесь гэты час яна толькі отварае нам праблемы. Ды і не казалі на мітыngu, што фронт зрабўў болей, чым партыя за 72 гады. Усім так вядома, што яна рабіла ды і робіць толькі шкоду народу. Наступная хлусьня. Жыццё-прамоўну зь вьдром малака ўшная канчына абвухнаваціла ня ў ган для малаком ад уласнае каровы, а ў перапродажы ягадаў. Далей—болей хлусьні. Газета ўспамінае тых, чьі зваліньня з працы прызнаў законным суд. Разьваг ж няўся аб работніцкі культуры Кане, якую суд аднаўу на працы.

"ПАГОНЯ": Намне выдакне нашлічкае, таму як мага караней пракамьнтуі вьступі другога сакрата-

